

Zápis z obhajoby disertační práce PhDr. Mgr. Ivany Spurné

Studentka:	Ivana Spurná
Studijní program:	Psychologie
Studijní obor:	Sociální psychologie
Název práce:	„Psychologická charakteristika mladistvých pachatelů závažných trestných činů“
Jazyk práce:	čeština
Jazyk obhajoby:	čeština
Školitel:	doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.
Oponenti:	PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D. doc. PaedDr. Miloš Jůzl, Ph.D.
Datum obhajoby:	30. 5. 2017
Místo obhajoby:	FF UK, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 338
Předseda komise:	prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.
Přítomní:	dle prezenční listiny

13:00 Předseda komise prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc. zahájila obhajobu, představila sebe, přítomné členy komise a přítomné oponenty. Školitelem pak byla představena studentka PhDr. Mgr. Ivana Spurná.

13:02 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření. Závěrem – studentka splnila všechny požadavky kladené na studium doktorského studia.

13:08 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména: popis realizace svého výzkumného projektu, který probíhal na přelomu roku 2011 až 2012 ve třech věznicích, na souboru 19 jedinců. Cílem předkládané práce bylo zjistit momenty sociálního selhání v průběhu života mladistvých a podíl situačních okolností a osobnostních zvláštností na trestný čin. Velký přínos práce spočívá především v kazuistickém zpracování získaných dat. Práce poukazuje na fakt, že v životech mladistvých pachatelů dochází k vzájemné interakci vlivů rodiny, školního prostředí a interpersonálních vztahů a s nimi spojenými volnočasovými aktivitami. Přínosem práce byla i možnost srovnat data čtyř respondentů ve smyslu longitudinální studie.

13:31 Oponent doc. PaedDr. Miloš Jůzl, Ph.D. seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky: *Jaká opatření byste doporučila pro snížení závažné kriminality mladistvých? Snížila byste jejich trestní odpovědnost z patnácti let na čtrnáct, či ještě níže?*

13:36 Oponent PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D. (posudek přečten v nepřítomnosti) seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky: *Jaké byly limity zvoleného projektu? Která zjištění považuje za nejzajímavější a jak by bylo vhodné s nimi pracovat?*

13:40 Studentka reagovala na vyjádření školitele. Přičemž se ve své odpovědi věnoval především charakteristikám respondentek ženského pohlaví. Jelikož soubor ale tvoří jenom dvě dívky, kterých narace byly odlišné, není možné výstupy zobecňovat.

13:42 Studentka reagovala na posudky oponentů a jejich položené otázky.

V otázce snížení trestní odpovědnosti předcházela delší úvaha, přičemž bylo zvažováno množství aspektů. Studentka u mladistvých pachatelů zdůrazňuje kognitivní zralost a vědomí důsledků vlastního chování již v 14 letech. Zároveň do úvahy vstupují neadekvátní podmínky ve VTOS, které dle studentky, ale nepodporují nápravnou, korektivní, či resocializační funkci. V otázce opatření byla zdůrazněná především role prevence a významná role školy a učitele. Důležitá se pak jeví práce již před spácháním tak závažného trestného činu.

Jaké byly limity zvoleného projektu?

V limitech, které kvalitativní studie obecně přináší, vidí v případě předkládané studie jistou ambivalenci, které dále vysvětluje. Obecně by bylo možné za limit považovat velikost souboru. Zároveň ale bylo možné komplexní hloubkové prošetření tohoto souboru. Za nevhodné by bylo možné považovat prostředí sběru dat, které jistým způsobem limitovalo atmosféru rozhovorů. Zároveň se ale studentka domnívá, že jistým způsobem zvyšovalo motivaci k účasti na výzkumném projektu. Dalším limitem byli omezené možnosti validizace některých zjištění.

13:48 Oponenti (a školitel) se vyjádřili k vystoupení studentky. Její vystoupení bylo hodnocené kladně, odpovědi naplnili očekávání přítomných.

13:49 Předseda komise zahájil obecnou diskusi.

V následné diskusi vystoupil: prof. Janoušek s otázkou, jestli existují zobecnitelné zkušenosti v rámci prevence a následné nápravy? Studentka vidí klíčovou roli ve školním prostředí, ve kterém by mělo být vytvořeno víc prostoru pro preventivní prvky vedení. I v kontextu práce se

domnívá, že je možné identifikovat prvky, dle kterých je možné predikovat jistý počátek nežádoucích vzorců chování, a teda počátky patologického chování (např. velké množství zameškaných hodin, spánek v průběhu vyučování, zjevná konzumace alkoholu)

13:53 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby:

Obhajoba disertační práce byla klasifikována: prospěl/a.

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapisovatel: Mgr. Zuzana Kostelníková